

MAAHANMUUTON KUNTAKOHTAISET TILASTOTIEDOT

Samuli Salminen

SUOMEN PERUSTA

Julkaisun tavoite: Toimia pohjana jokaisessa kunnassa käytävälle keskustelulle maahanmuutosta.

Maahanmuuton kuntakohtaisten tilastotietojen julkaisemisella on yksi selkeä tavoite: Toimia pohjana jokaisessa kunnassa käytävälle keskustelulle maahanmuutosta. Näiden tietojen julkaisu on ensiarvoisen tärkeää, sillä tähän asti nämä olennaiset maahanmuuttoon liittyvät kuntakohtaiset luvut ovat puuttuneet julkisesta keskustelusta.

Raportissa ja sen yhteydessä julkaistavassa interaktiivisessa kuntakartassa kuntakohtaiset tilastotulokset esitetään koskien kunnan maahanmuuttajien ja kantaväestön:

- **Saamia sosiaalietuksia**, joiden rahoitus tulee osittain kunnilta.
- **Maksamia kunnallisveroja**. Maahanmuuttajien maksamien kunnallisverojen pienuus aiheuttaa kuntien talouksiin rahoitusvajeen. Kuntien taloudet eivät kestä tätä, sillä kunnallisveroilla rahoitetaan suureksi osaksi kuntien lakisääteiset peruspalvelut. Tämä on asia, jota ei ole juuri tuotu esille julkisuuteen aiemmin.
- **Sosioekonomisia mittareita eli "pärjäämistä"** koskevat tiedot kunnittain.

Tutkimusaineiston muodostaminen esitettynä lyhyesti

Esitetään lyhyesti, mistä Tilastokeskuksen rekisterilähteistä esitetyt kuntakohtaiset tilastotulokset ovat peräisin. Katso varsinainen raportti kattavaa selostusta varten. Varsinaisen raportin liitteessä E esitetään haaste muille tutkijoille ja tutkimuslaitoksille toistaa esitetyt kuntakohtaiset tulokset.

- Tutkimusaineisto muodostuu Tilastokeskuksen kolmesta aineistokokonaisuudesta:
  - *FOLK perustieto* -tutkimusaineisto.
  - *FOLK tulotieto* -tutkimusaineisto.
  - Tilastokeskuksen tiedot henkilöiden sekä heidän vanhempiensa syntymävaltioista.
- Henkilötasoiset tiedot yhdistetään näistä aineistoista yhdeksi kokonaisuudeksi Tilastokeskuksen henkilötunnuksen avulla. Tilastokeskuksen henkilötunnus toimii siten tilastoavaimena.
- Tilastotulokset rajataan koskemaan kaikkein uusinta (tilasto)vuotta, jolta kaikki tilastotulokset saatavilla. Tämä vuosi on vuosi 2018.
- Tilastotulokset koskevat kaikkia niitä henkilöitä, joilla on ollut kotikunta Suomessa vuonna 2018
  - eli käytännössä koko Suomen väestöä vuonna 2018.
  - Kaikki tilastotiedot rajataan koskemaan vain yli 14-vuotiaita. Muut käytetyt tilastotietokohdattaiset ikäraajakset sekä niiden perustelut esitetään varsinaisessa raportissa.

- Tilastotuloksista puuttuvat ne henkilöt, joilla ei ollut kotikuntaa Suomessa vuonna 2018. Eri-tyisesti tähän luokkaan kuuluvat turvapaikanhakijat, joilla ei ole vielä oleskelulupaa Suomeen. Siten esimerkiksi näiden turvapaikanhakijoiden saamat sosiaalietuudet puuttuvat tilastotuloksista.

Saadut sosiaalietuudet: keskeisimmät tulokset

1. Maahanmuuttajien osuudet kaikista kunnissa maksetuista toimeentuloista ovat suurimmat Pohjanmaan ruotsinkielisissä kunnissa ja pääkaupunkiseudulla.
2. Maahanmuuttajien osuudet kaikista kunnissa maksetuista työttömyysturvaetuksista ovat suurimmat Pohjanmaan ruotsinkielisissä kunnissa, pääkaupunkiseudulla, Turussa, Kotkassa ja Keravalla.
3. Isojen pakolaismaiden osuudet korostuvat erityisesti maksetuissa toimeentuloissa, työttömyysturvaetuksissa puolestaan Itä-Eurooppa.
4. Maahanmuutto ei ole ”rikkaus” yli 90 prosentissa kunnista: Kunnan maahanmuuttajat saivat sosiaalিতുകيا enemmän kuin kunnan kantäväestö lähes kaikissa Suomen kunnissa.

Tulostaulukot:

Taulukko 1: Maahanmuuttajaryhmien osuudet kuntien kaikista maksetuista toimeentuloista vuonna 2018 (%). Taulukossa esitetään kaikki kunnat, joissa kaikkien maahanmuuttajien osuus oli yhteensä yli 40 prosenttia. Osaa tiedoista ei esitetä yksityisyydensuojan vuoksi.

Kunta	Kaikki ulkomaat	Isot pakolaismaat	Lähi-Itä pl. isot pakolaismaat	Itä-Eurooppa	Länsimaat	Kaikki muut ulkomaat
Korsnäs	65,7	–	–	10,3	–	8,3
Vöyri	61,3	20,7	4,6	6,0	5,1	25,0
Närpiö	54,6	–	–	24,0	13,5	9,5
Kaskinen	48,6	–	–	–	–	–
Uusikaarlepyy	48,5	17,2	–	–	9,4	14,6
Kristiinankaupunki	48,5	20,5	–	15,8	6,8	–
Espoo	48,4	22,6	6,7	10,6	1,9	6,7
Luoto	47,1	38,2	–	–	4,2	–
Kauniainen	45,1	18,3	8,9	5,8	1,9	10,3
Vantaa	44,5	18,2	5,0	12,2	1,7	7,5
Helsinki	40,3	19,1	4,7	9,2	1,7	5,6

Taulukko 2: Maahanmuuttajaryhmien osuudet kuntien kaikista maksetuista työttömyysturvaetuuksista vuonna 2018 (%). Taulukossa esitetään kaikki kunnat, joissa kaikkien maahanmuuttajien osuus oli yhteensä yli 25 prosenttia. Osaa tiedoista ei esitetä yksityisyydensuojan vuoksi.

Kunta	Kaikki ulkomaat	Isot pakolaismaat	Lähi-Itä pl. isot pakolaismaat	Itä-Eurooppa	Länsimaat	Kaikki muut ulkomaat
Närpiö	47,6	–	–	27,0	6,0	10,2
Korsnäs	40,4	–	–	18,2	–	11,7
Vantaa	40,4	9,5	4,6	16,2	1,8	8,2
Espoo	37,5	10,6	4,5	11,9	2,3	8,3
Vöyri	33,1	6,5	1,7	10,1	4,3	10,3
Helsinki	32,9	9,4	3,7	10,5	2,5	6,8
Pietarsaari	30,2	9,5	1,3	8,4	3,5	7,6
Föglö	30,2	–	–	–	–	–
Uusikaarlepyy	28,3	–	–	12,0	5,0	5,7
Turku	27,6	8,5	4,0	8,8	2,4	4,0
Kotka	27,0	3,1	1,4	17,0	1,2	4,3
Kauniainen	27,0	7,5	2,6	5,3	2,5	9,1
Vaasa	26,6	7,1	3,9	6,2	2,7	6,7
Vårdö	25,7	–	–	–	–	–
Kerava	25,7	3,4	3,9	10,2	1,7	6,6

Taulukko 3: Prosenttiosuus Suomen kunnista, joissa 18–64-vuotiaita sosiaalietuuksien saajia oli enemmän kunnan maahanmuuttajissa kuin kunnan kantaväestössä vuonna 2018 (%-osuus kunnista). Prosenttiosuudet kunnista maahanmuuttajaryhmittäin. Vertailuista on suljettu pois maahanmuuttajaryhmittäin ne kunnat, joiden osalta tietoa ei voida julkaista yksityisyydensuojan vuoksi.

Sosiaalietuus	Kaikki ulkomaat	Isot pakolaismaat	Lähi-Itä pl. isot pakolaismaat	Itä-Eurooppa	Länsimaat	Kaikki muut ulkomaat
Toimeentulotuki	91	100	99	86	92	90
Työttömyysturvaetuedet	96	100	99	95	87	98
Asumistuki	74	100	93	67	71	58

Maksetut kunnallisverot ja sosioekonomiset mittarit: keskeisimmät tulokset

Maahanmuutto ei ole ”rikkaus” yli 90 prosentissa kunnista: Maahanmuuttajien maksamat kunnallisverot ja sosioekonomisten mittareiden arvot jäävät kantaväestöä matalammalle lähes kaikissa Suomen kunnissa.

1. Maahanmuuttajien maksamien kunnallisverojen mediaani on kantaväestöä pienempi – lähes jokaisessa Suomen kunnassa lähes jokaisella maahanmuuttajaryhmällä.
2. Maahanmuuttajien palkka- ja yrittäjätulojen mediaani on kantaväestöä pienempi – lähes jokaisessa Suomen kunnassa lähes jokaisella maahanmuuttajaryhmällä.
3. Maahanmuuttajien työllisyysasteet ovat kantaväestöä pienempiä lähes jokaisessa Suomen kunnassa – lähes jokaisella maahanmuuttajaryhmällä.
4. Maahanmuuttajien 2. asteen koulutusasteet ovat kantaväestöä pienempiä lähes jokaisessa Suomen kunnassa – lähes jokaisella maahanmuuttajaryhmällä.

Tulostaulukot:

Taulukko 4: *Osuus Suomen kunnista, joissa kunnallisverojen mediaani oli kunnan maahanmuuttajilla pienempi kuin kunnan kantaväestöllä, palkka- ja yrittäjätulojen mediaani oli kunnan maahanmuuttajilla pienempi kuin kunnan kantaväestöllä, työllisyysaste oli maahanmuuttajilla pienempi kuin kantaväestöllä, vähintään 2. asteen koulutuksen suorittaneiden osuus maahanmuuttajilla pienempi kuin kunnan kantaväestöllä (%-osuus kunnista). Tiedot vuodelta 2018. Osuus kunnista maahanmuuttajaryhmittäin. Vertailuista on suljettu pois maahanmuuttajaryhmittäin ne kunnat, joiden osalta tietoa ei voida julkaista yksityisyydensuojan vuoksi.*

	Kaikki ulko- maat	Isot pako- laismaat	Lähi-Itä pl. isot pako- laismaat	Itä- Eurooppa	Länsimaat	Kaikki muut ulkomaat
Maksettujen kunnallisverojen mediaani pienempi	97	99	98	96	75	98
Palkka- ja yrittäjätulojen mediaani pienempi	98	100	97	96	83	99
Työllisyysaste pienempi	91	99	100	89	79	98
2. asteen tutkinnon suorittaneita vähemmän	100	100	100	100	95	100

Taulukko 5: Maahanmuuttajaryhmien maksamien kunnallisverojen mediaanit verrattuna kunnan suomalaisen kantaväestön mediaaniin (%). Vertailussa 18–64-vuotiaiden maksamat kunnallisverot. Taulukossa on koko Suomi yhteensä sekä 15 kuntaa, jossa yli 14-vuotiaiden maahanmuuttajien määrät olivat suhteellisilta lukumääriltään suurimmat vuonna 2018. Suhteellinen lukumäärä tarkoittaa maahanmuuttajien suhteellista osuutta kunnan kaikista yli 14-vuotiaista.

	Kaikki ulko- maat	Isot pako- laismaat	Lähi-Itä pl. isot pako- laismaat	Itä- Eurooppa	Länsimaat	Kaikki muut ulkomaat
Koko Suomi	39,7	33,3	34,7	45,3	72,8	32,8
Vantaa	34,6	25,9	29,9	42,2	67,5	31,4
Espoo	27,0	22,0	24,2	32,1	62,9	23,5
Närpiö	52,8	7,7	33,2	52,7	96,0	46,2
Helsinki	30,8	27,9	28,6	36,5	44,6	27,5
Korsnäs	48,6	52,6	–	46,1	64,6	29,6
Turku	46,7	44,7	44,7	55,8	57,9	35,2
Pietarsaari	38,8	33,0	36,7	37,0	71,8	37,0
Kerava	36,4	27,7	29,5	42,3	88,8	32,0
Vaasa	38,1	36,7	36,7	45,3	84,0	23,3
Kaskinen	44,2	–	–	39,8	59,5	–
Kirkkonummi	34,9	23,3	31,5	35,0	88,4	26,2
Kotka	38,8	35,2	37,6	39,7	74,6	37,3
Kauniainen	22,8	17,1	18,9	30,5	50,9	19,2
Uusikaarlepyy	52,5	47,2	58,4	48,7	81,7	57,1
Vöyri	44,0	37,3	33,2	31,8	79,7	45,1

Miksi kuntien taloudet eivät kestä maahanmuuttajien pieniksi jääviä kunnallisveroja?

- Esimerkiksi Espoossa kaikkien maahanmuuttajien maksamien kunnallisverojen mediaani vain 27 % kantaväestöstä (taulukko 5).
- Koko Suomen osalta maahanmuuttajien mediaanin osuus kantaväestön maksamien kunnallisverojen mediaanista on noin 40 %.
- Miksi pieneksi jäävät kunnallisverot ovat ongelma kuntien taloudelle?
  - Kuntien taloudet riippuvat kuntalaisten maksamista kunnallisveroista.
  - Niillä rahoitetaan pitkälti kuntien lakisääteiset peruspalvelut kuten sosiaali- ja terveyspalvelut, peruskoulutus ja perusinfrastruktuuri.
  - Maahanmuuttajat käyttävät näitä peruspalveluita vähintään yhtä paljon kuin kantaväestö (katso Virenin (2020) tutkimus jäljempänä), mutta maksavat yleensä vain hyvin vähän niistä: kunnallisverojen mediaani Espoossa 27 prosenttia, koko Suomessa vain 40 prosenttia kantaväestöstä. **Tästä on seurauksena rahoitusvaje kunnille.**
  - Tämä rahoitusvaje on paikattava kunnissa:
    - * Kunnallisveroasteita nostamalla.
    - * Ottamalla lisää velkaa.
- Maahanmuuttajien erityispalveluista luopuminen ei ratkaise tilannetta; maahanmuuttajat käyttävät silti kunnan peruspalveluita, joita he yleensä rahoittavat kantaväestöä paljon pienemmällä summalla.

Muut kuntien talouteen ja maahanmuuttoon liittyvät aiheet

Maahanmuuttoon ja erityisesti pääkaupunkiseudun kuntiin liittyy tietenkin paljon muitakin aiheita kuin nämä nyt julkaistavat, sinänsä olennaisen tärkeät, tilastotiedot.

Raportissa ja sen yhteydessä julkaistavissa tuloksissa keskitytään kuitenkin kuntakohtaisiin perustilastotietoihin, sillä kukaan ei ole julkaissut niitä aiemmin Suomessa. Muista aiheista löytyy kuitenkin jo muita julkaisuja. Lisäksi kuntakohtaiset maahanmuuttajien erityispalveluiden menot on helpointa selvittää jokaisessa kunnassa erikseen paikallisesti.

Muita tärkeitä aiheita ja niihin liittyviä tuloksia ovat ainakin:

1. **Maahanmuutto laskee matalasti koulutettujen palkkoja pääkaupunkiseudulla tietyillä aloilla.**
2. **Maahanmuutto on nostanut asuntojen hintoja ja vuokria (Espoossa).**
3. **Maahanmuuton kokonaismenot kunnille (ei vain sosiaalietuuksien rahoituksesta aiheutuvia).**
4. **Maahanmuuttajien erityispalvelut.**
5. **Pakolaisten vastaanottamisen (kuntapaikat) kokonaisvaikutukset.**

Maahanmuutto laskee matalasti koulutettujen palkkoja pääkaupunkiseudulla tietyillä aloilla. Aiheesta on tehty kaksi tutkimusta palkkatietoihin perustuen:

- Tilastokeskuksen Seppo Kouvosen julkaisu (Kouvonen 2012a, Kouvonen 2012b).
- Isa Kuosmanen väitöskirja (Kuosmanen 2020).

Tilastokeskuksen Seppo Kouvosen viitattujen artikkeleiden mukaan: ”Pääkaupunkiseudun palkkatason kehitys on ollut vuosina 2006–2010 muuta maata hitaampaa eräissä tehtävissä, joissa ulkomaalaisen työvoiman osuus on merkittävä. Vaikuttaa siltä, että ulkomaisen työvoiman tarjonta hidastaa metropolialueen ansiokehitystä sekä joissakin rakennusalan tehtävissä (kirvesmiehet, putkiasentajat) että eräissä rutiinitehtävissä (siivoojat, keittiöapulaiset), [...]”¹.

Kouvonen huomauttaa, että palkkojen laahaaminen näillä tietyillä aloilla on ongelmallista erityisesti asunnon hankinnan kannalta pääkaupunkiseudulla: ”[. . .] pääkaupunkiseudulle muuttava keskituloinen joutuu käyttämään lähes koko työuransa kompensoidakseen muuta maata suuremmilla nettoansioilla korkeamman asunnon hankintahinnan. [...]”².

¹https://www.stat.fi/ajk/poimintoja/2012-12-10_hyka4.html

²https://www.stat.fi/artikkelit/2012/art_2012-12-10_002.html?s=0#2

Isa Kuosmasen taloustieteen väitöskirjan (2020) mukaan EU:n itälaajeneminen aiheutti Suomessa eräissä rakennusalan ammateissa pysyvän 1700 euron suuruisen vuosittaisen ansionmenetyksen: ”*Toisessa luvussa tutkimme EU:n itäisen laajentumisen työmarkkinavaikutuksia Suomessa rakennusallalla. Hyödynämme analyysissämme eroja altistumisessa lisääntyneelle työvoiman tarjonnalle uusista EU-maista eri rakennusalan ammattien ja työssäkäyntialueiden välillä ennen ja jälkeen EU:n laajentumisen. Maahanmuutolle alttiimmista ammateista ja alueilla työskentelevät henkilöt kokivat noin 1700 euron suuruisen vuosittaisen ansionmenetyksen suhteessa henkilöihin, jotka työskentelivät maahanmuutolle vähemmän altistuneissa ammateissa ja alueilla. Tämä vaikutus tuloihin näkyy vielä yli 10 vuotta EU:n laajenemisen jälkeen.*”³.

Maahanmuutto on nostanut asuntojen hintoja ja vuokria Espoossa. Tästä aiheesta ei ole juuri olemassa juuri maahanmuuttoon keskittyvää tutkimusta. Joka tapauksessa Espoon kaupungin asunto-ohjelman mukaan maahanmuutto on osaltaan lisännyt asuntojen kysyntää Espoossa. Tämä puolestaan on nostanut asuntojen hintoja ja vuokria Espoossa. (Espoon kaupunki 2018, s. 18).

Maahanmuuton kokonaismenot kunnille. Taloustieteen professori (emeritus) Matti Virén tutkii maahanmuuton vaikutusta kuntien kokonaismenoihin Suomen Perustan julkaisemassa kokoelmakirjassa. Keskeisimmät tulokset Virénin tutkimusartikkelista voisi summata seuraavasti:

- **Maahanmuuton vaikutus kuntien menojen kasvuun per henkilö:** ”*Jonkinlaisena nyrkkisääntönä voisi estimointitulosten perusteella pitää joustoarviota 1. Se tarkoittaa sitä, että maahanmuuttajien väestöosuuden kasvu yhdellä prosenttiyksiköllä kasvattaa (henkeä kohden laskettuja) kustannuksia yhden prosentin. Siten maahanmuuttajien osuuden kasvu kymmenen prosentin tasolle kunnassa, jossa ei ole alkutilanteessa lainkaan ulkomaalaistaustaista väestöä, lisääsi kunnan menoja kymmenen prosenttia.*” (Virén 2020, s. 108).
- **Maahanmuuton vaikutus kuntien velan kasvuun per henkilö:** ”*Kunnan velkaantuminen kasvaisi analyysiemme mukaan vielä tätäkin herkemmin. Edustavana jouston arvona voimme pitää lukuarvoa 2.*” (Virén 2020, s. 108).

Maahanmuuttajien erityispalvelut. Julkaisun luvut eivät kerro kaikkea maahanmuuton vaikutuksista kuntien talouksiin. Esimerkiksi tiedot kuntien tarjoamista *maahanmuuttajien erityispalveluista* (kuten kääntäminen ja tulkkaus) ja niiden aiheuttamista menoista eivät löydy Tilastokeskuksen tilastoista, jotka toimivat tämän julkaisun tietojen lähteenä. Siten jokaisessa kunnassa on selvitettävä erikseen, että kuinka suuret ovat nämä menot.

Luvussa ?? esitetään yleisenä huomiona maahanmuuttajia koskeviin erityispalveluihin, että jopa maahanmuuttajien kaikista erityispalveluista luopuminen kunnassa ei pelasta kuntien talouksien kantokykyä maahanmuuton aiheuttamilta vaikutuksilta.

³<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/313252>

Syyinä tähän on, että kunnat tarjoavat lakisääteisiä peruspalveluita kaikille asukkailleen (esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut, peruskoulutus, perusinfrastruktuuri kuten jätehuolto) ja nämä palvelut rahoitetaan suureksi osaksi kuntalaisten maksamilla kunnallisveroilla. Koska maahanmuuttajat maksavat yleisesti ottaen vain hyvin vähän kunnallisveroja verrattuna kunnan kantaväestöön, tämä aiheuttaa kuntien talouteen rahoitusvajeen, joka on paikattava. Tämä tarkoittaa käytännössä joko kunnan veroasteen nostoa tai velanottoa.

Pakolaisten vastaanottamisen (kuntapaikat) vaikutukset kuntien talouksille.

Mikäli kunta on myöntänyt kuntapaikkoja pakolaisille, näiden pakolaisten aiheuttamat kokonaismenot sekä lähinnä valtiolta ELY-keskusten kautta korvauksina saatavat tulot on laskettava erikseen jokaisessa kunnassa.

Tässä raportissa (ja myös esimerkiksi muissa Suomen Perustan julkaisuissa) esitetyt tilastot kertovat⁴, että isojen pakolaismaiden (Somalia, Irak, Afganistan ja Syyria) maahanmuuttajaryhmä saa henkeä kohti paljon sosiaalietuuksia ja samalla heidän työllisyysasteensa, työtulonsa ja kontribuutionsa kunnan taloudelle maksettujen kunnallisverojen kautta jäävät pieniksi.

Koska tämä tilanne ei parane lähellekään kantaväestöä edes pitkän aikavälin (20 vuoden maassaoloajan jälkeen), on selvää, että ainakin ilman valtion korvauksia pakolaisille tarjottavista kuntapaikoista, pakolaisille tarjottavat kuntapaikat kävisivät kunnille hyvin kalliiksi. Koska valtion korvaukset koskevat pääasiassa vain 3–4 ensimmäistä vuotta, pakolaisilla tarjottavat kuntapaikat käyvät kunnille kalliiksi – mikäli pakolaiset jäävät kuntaan vielä sen jälkeen, kun valtion korvaukset loppuvat.

Ensimmäisen 3–4 vuoden ajalta kuntien on otettava pakolaisia koskevissa laskelmissaan huomioon se, mitä valtio korvaa kunnille ELY-keskusten kautta – ja mitä valtio ei korvaa.

Valtio korvaa ELY-keskusten kautta kunnille⁵:

- ”Laskennalliset korvaukset” henkilöä kohti 3–4 ensimmäisen vuoden ajalta.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset (yli 2 300 euron menevät kustannukset) enintään 10 ensimmäisen vuoden ajalta.
- Tulkkauksen ja käännöspalvelut.
- Toimeentulotuki kolmen ensimmäisen vuoden osalta.
- Kunnalle maksettavat valtionosuudet vieraskielisistä.

Valtio ei kuitenkaan korvaa erikseen – edes ensimmäisten vuosien aikana:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ”perus”kustannuksia.

---

⁴www.suomenperusta.fi/teema/muuttoliike/

⁵Tiedot valtion korvauksista kunnille löytyvät koottuna täältä: www.suomenperusta.fi/teema/muuttoliike/

- Muut kunnan peruspalvelut (esimerkiksi suurin osa perusopetuksen menoista, perusinfrastruktuurin käyttö).
- Kunnan osittain rahoittamat muut sosiaalietuudet (esimerkiksi työmarkkinatuet).

Lisäksi toimeentulotukien korvaaminen loppuu kolmen ensimmäisen vuoden jälkeen. Kun kunnissa arvioidaan pakolaisille tarjottavia kuntapaikkoja, ainakin kaikki luetellut asiat on otettava huomioon.

Erityisesti on kiinnitettävä huomiota siihen, että pakolaiset eivät käytä vain maahanmuuttajien erityis- palveluita – vaan menopuolen laskelmiin on huomioitava myös ”tavallisten” kunnan lakisääteisten peruspalveluiden käyttö. Lisäksi on huomioitava, että pakolaisten osallistuminen näiden peruspalveluiden rahoittamiseen jää yleensä hyvin pieneksi (maksetut kunnallisverot jäävät kauaksi kantaväestöstä).

Kunnan talouden kannalta on myös otettava huomioon se riski, että keskimäärin heikosti pärjäävät pakolaiset jäävät kuntaan vielä 3–4 vuoden maassaoloajan jälkeen, jonka jälkeen suuri osa valtion korvauksista loppuu.

Viitteet

Espoon kaupunki. Espoon kaupungin asunto-ohjelma. <https://www.espoo.fi/download/noname/%7B6FAA04C6-5271-4EE4-B20F-4FC517C74F60%7D/107750>, 2018. [viitattu: 4.12.2020].

Seppo Kouvonen. Ulkomainen työvoima vaikuttaa jo palkkoihin pääkaupunkiseudulla. https://www.stat.fi/ajk/poimintoja/2012-12-10_hyka4.html, 2012a. [viitattu: 4.12.2020].

Seppo Kouvonen. Pääkaupunkiseudun palkat ovat toista maata. https://www.stat.fi/artikkelit/2012/art_2012-12-10_002.html, 2012b. [viitattu: 4.12.2020].

Isa Kuosmanen. Essays on economics of immigration and education (abstract). <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/313252>, 2020. [viitattu: 4.12.2020].

Matti Virén. Ratkaiseeko maahanmuutto kuntien talousongelmat? In Marko Hamilo, editor, *Kummallisvaalit 2021*, pages 57–128. Suomen Perusta, 2020.